

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Pytania i odpowiedzi dot. konkursu nr POWR.02.17.00-IP.04-00-010/17

pn. „Centra Arbitrażu i Mediacji”

(Pytania i odpowiedzi będą na bieżąco uzupełniane przez Ministerstwo Sprawiedliwości – Instytucję Organizującą Konkurs)

1. Czy siedziba Wnioskodawcy Projektu może być na terenie innego województwa niż miejsce planowanej lokalizacji CAM w projekcie?

Odpowiedź IOK: Miejsce utworzenia CAM nie musi być powiązane z siedzibą Wnioskodawcy, dopuszczalna jest więc sytuacja, w której Wnioskodawca utworzy Centrum w innym województwie niż zlokalizowana jest jego siedziba. W takim wypadku trzeba w pkt 1.8 wniosku wskazać województwo, w którym będzie utworzone CAM (a nie województwo, na terenie którego działa Wnioskodawca). Proszę jednak zwrócić uwagę, że w ramach kryterium merytorycznego „Adekwatność opisu potencjału społecznego wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) do zakresu realizacji projektu, w tym uzasadnienie dlaczego doświadczenie wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) jest adekwatne do zakresu realizacji projektu, z uwzględnieniem dotychczasowej działalności wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) prowadzonej:

- w obszarze wsparcia projektu,
- na rzecz grupy docelowej, do której skierowany będzie projekt

oraz

- na określonym terytorium, którego będzie dotyczyć realizacja projektu

oraz wskazanie instytucji, które mogą potwierdzić potencjał społeczny wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy)” oceniane jest doświadczenie Wnioskodawcy na terenie, na którym ma być realizowany projekt. Wnioskodawca, który takiego doświadczenia nie posiada, powinien liczyć się z obniżeniem punktacji w tym obszarze.

2. **Czy w przypadku przewidywanych szkoleń oraz studiów podyplomowych dla wskazanej w dokumentacji planowanej lokalizacji CAM grupy docelowej powinny one dotyczyć tylko osób, które posiadają zatrudnienie/zamieszkanie na terenie tego województwa, w którym planujemy w ramach projektu CAM?**

Odpowiedź IOK: Jest to wyjaśnione bezpośrednio w uzasadnieniu do kryterium dostępu nr 8: „warunkiem udziału w szkoleniach jest zatrudnienie lub zaangażowanie zawodowe w innej formie w jednostce zlokalizowanej na terenie województwa, w którym działa uruchomione w projekcie CAM”. Decyduje więc miejsce zatrudnienia / działalności zawodowej, a nie miejsce zamieszkania. Należy także podkreślić, że zgodnie z kryteriami dostępu dla konkursu w projekcie nie jest możliwe uruchomienie studiów podyplomowych.

3. **Gdzie znajduje się przykładowy katalog kosztów bezpośrednich, ewentualnie proszę o podanie przykładów, gdyż w dokumentacji opublikowanej jest informacja mówiąca, że koszty bezpośrednio to koszty merytoryczne?**

Odpowiedź IOK: Kryteria dostępu wskazane w regulaminie konkursu wskazują, jakie zadania mają być realizowane w projekcie. Są to: 1) utworzenie CAM oraz 2) zapewnienie funkcjonowania CAM (przez okres minimum 12 miesięcy od momentu utworzenia CAM). Kryteria dostępu nr 7 i 8 wyjaśniają, jakie działania mają być podjęte w ramach tych zadań. Koszty bezpośrednie projektu to wszelkie koszty niezbędne do realizacji tych zadań (bezpośrednio związane z tymi zadaniami), Wnioskodawca określa je samodzielnie (każde zadanie jest tzw. "zadaniem merytorycznym", co ma odróżniać wydatki związane z tymi zadaniami od kosztów pośrednich).

4. **Czy w ramach kwoty dofinansowania można uwzględnić środki na funkcjonowanie CAM po zakończeniu realizacji projektu, tj. na okres 2 lat po zakończeniu realizacji projektu?**

Odpowiedź IOK: Nie, jedną z podstawowych zasad kwalifikowalności wydatków w projektach współfinansowanych ze środków EFS jest poniesienie ich w okresie kwalifikowalności wydatków dla danego projektu, co oznacza okres jego realizacji i okres potrzebny na przygotowanie końcowego wniosku o płatność (30 dni od zakończenia projektu). Celem konkursu jest zapewnienie środków na start CAM, potem Centrum musi utrzymać się samodzielnie (np. z opłat mediacyjnych, ze szkoleń).

5. Co oznacza „zapewnienie funkcjonowania CAM przez 12 miesięcy od momentu utworzenia CAM”? Czy to oznacza rozpoczęcie biegu terminu od momentu zrealizowania projektu i jego rozliczenia?

Odpowiedź IOK: Zgodnie z kryterium dostępu nr 4 okres realizacji projektu nie powinien przekraczać 20 miesięcy. Jednocześnie w uzasadnieniu kryterium wskazano, że czas 20 miesięcy jest wystarczający, aby umożliwić: uruchomienie CAM w danym województwie w oparciu o standardy funkcjonowania opracowane przez CAM-K (po ok. 6 miesiącach od momentu rozpoczęcia realizacji projektu), funkcjonowanie CAM (przy użyciu narzędzi pracy opracowanych i wdrożonych przez CAM-K, przez okres minimum 12 miesięcy od momentu uruchomienia Centrum) oraz rozliczenie projektu. Przez 12 miesięcy CAM ma działać w ramach realizacji projektu (tj. po uruchomieniu ma prowadzić w tym okresie co najmniej postępowania negocjacyjne i szkolenia).

6. Proszę o wyjaśnienie różnic pomiędzy zapisami znajdującymi się w regulaminie konkursu opublikowanego na stronie MS. Na stronie 27 pkt 6 przedmiotowej instrukcji, beneficjent zapewni funkcjonowanie CAM przez 12 miesięcy od momentu utworzenia CAM.

Odmienne zapisy znajdują się na stronie 30 pkt 11 przedmiotowego regulaminu. Beneficjent zapewni trwałość rezultatów projektu poprzez zagwarantowanie iż w ciągu 2 lat od zakończenia realizacji projektu CAM podejmie postępowanie mediacyjne w sprawach gospodarczych. Jaka jest różnica między tymi terminami i obowiązkami? Czy właśnie na ten okres 2 lat mogą uwzględnić środki we wniosku o dofinansowanie?

Odpowiedź IOK: To dwa odrębne kryteria. W ramach projektu odbywa się finansowanie działalności CAM, po jego uruchomieniu, przez okres 12 miesięcy. Następnie, po zakończeniu projektu, CAM ma działać już samodzielnie przez okres 2 lat (tzw. okres trwałości). Dodatkowo wymagane jest, aby to funkcjonowanie było rzeczywiste i efektywne, stąd określono minimalną liczbę postępowań mediacyjną, jaką w tym okresie należy podjąć. CAM będzie sprawozdawać się z działań podejmowanych w okresie trwałości. Zachowanie okresu trwałości jest niezbędne, brak realizacji tego obowiązku może skutkować koniecznością zwrotu całości / części otrzymanego dofinansowania.

7. W przypadku partnera projektu, czy partner może brać udział w realizacji innych projektów przedmiotowego działania 2.17? Czy jest on tylko i wyłącznie przypisany do jednego projektu?

Odpowiedź IOK: Dany podmiot co do zasady może być partnerem w więcej niż jednym projekcie realizowanym w ramach konkursu.

8. **Jeśli koszty pośrednie np. koszty koordynatora projektu są rozliczane ryczałtem, to czy należy wykazać jakie czynności wchodzą w zakres kwoty ryczałtowej i czy to ma być poparte kontrofertami?**

Odpowiedź IOK: Nie. Koszty pośrednie są rozliczane ryczałtem wg stałej wartości procentowej uzależnionej od wysokości planowanych kosztów bezpośrednich w projekcie. Wnioskodawca nie ma obowiązku wskazywać, jakie dokładne koszty poniesie w ramach kosztów pośrednich, musi jednak pamiętać, że powinny one być zgodne z katalogiem kosztów pośrednich określonym w "Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020" (str. 98). Pewnym wyjątkiem jest konieczność opisanie we wniosku sposobu zarządzania projektem (sekcja 4.5) - koszty zarządzania są bowiem kosztami pośrednimi.

9. **Bardzo proszę o wyjaśnienie różnic między wskaźnikiem rezultatu a wskaźnikiem produktu w świetle różnic wykazanych w regulaminie konkursu (strona 10 pkt 2 i pkt 3). Czy w powyższym zapisie regulaminu konkursu uwzględniono różnice między ilością uczestników?**

Odpowiedź IOK: Różnica wskazana jest bezpośrednio w sposobie pomiaru wskaźnika. Do wskaźnika produktu wliczane są wszystkie osoby, które rozpoczęły szkolenia, a do wskaźnika rezultatu tylko te osoby, które je ukończyły i w ich wyniku podniosły swoje kompetencje (założeniem jest, aby było to min. 90% spośród tych, którzy rozpoczęli szkolenia).

10. **Załącznik nr 11 zestawienie standardu i cen rynkowych - nie wolno ich przekroczyć. A co z innymi kosztami nie uwzględnionymi w tym załączniku? Czy koszty uwzględnione w załączniku nr 11 to koszty pośrednie?**

Odpowiedź IOK: Załącznik nr 11 dotyczy najczęściej finansowanych wydatków w ramach PO WER, nie ma więc charakteru zamkniętego. Wysokość kosztów nieuwzględnionych w załączniku ustala sam wnioskodawca, pamiętając, aby spełniały one warunki kwalifikowalności wydatków. Załącznik dotyczy jedynie kosztów bezpośrednich (koszty pośrednie są bowiem rozliczane ryczałtem).

11. Załącznik nr 11 zestawienie standardu i cen rynkowych - wynagrodzenie trenera na szkolenia zostało uwzględnione i wycenione na kwotę 250 zł brutto. A co z kosztami przygotowania i opracowania materiałów szkoleniowych, bo przecież to wymaga niejednokrotnie dużego zaangażowania?

Odpowiedź IOK: Koszt wynagrodzenia trenera wskazany w załączniku nr 11 skalkulowany był jedynie jako koszt godziny szkolenia. Nie uwzględniał opracowania materiałów. Oznacza to, że ten wydatek, o ile jest niezbędny, wnioskodawcy kalkulują samodzielnie.

12. W opisie kryteriów widnieje zapis *Weryfikacja kryterium na podstawie wniosku o dofinansowanie (pkt 2.2) oraz załączonych do wniosku dokumentów jednoznacznie potwierdzających zakres oraz długość wymaganego doświadczenia (np. statut, rekomendacje podmiotów itp.)*. Jakie wymogi formalne powinny spełniać rekomendacje podmiotów załączone do wniosku na potwierdzenie min. 3 letnim doświadczenie w świadczeniu usług mediacyjnych w sprawach gospodarczych oraz ile tych rekomendacji powinno być załączonych, aby zaspokoić wymagalność powyższego kryterium i z jakich firm/urzędów są preferowane?

Odpowiedź IOK: Powinni Państwo przedłożyć dokumenty poświadczające jednocześnie zakres doświadczenia wnioskodawcy (mediacje w sprawach gospodarczych) oraz długość jego trwania. Nie ma ograniczeń czy preferencji co do liczby lub rodzajów dokumentów (więc to wcale nie muszą być rekomendacje, ale rekomendacje mogą wydać tylko podmioty na rzecz których dane usługi były świadczone). Zalecamy nie dołączać do Systemu Obsługi Wniosków Aplikacyjnych zbyt wielu dokumentów, gdyż system ma ograniczoną pojemność i nie wszystkie dokumenty ze względu na ich rozmiar przyjmie.

13. Czy utworzenie przez wnioskodawcę Centrum Mediacji i Arbitrażu, może nastąpić poprzez utworzenie fundacji, która będzie prowadzić CAM? Wnioskodawca, w przypadku wyboru, zamierza środki przyznane w ramach konkursu przeznaczyć na rzecz utworzonej przez wnioskodawcę razem z partnerami w projekcie fundacji celowej, która prowadzić będzie CAM. Rozwiązanie to zapewni wysoką transparentność wydatkowania środków przyznanych w ramach konkursu. Ponadto zgodnie z art. 183(2) Kodeksu postępowania cywilnego § 3. Organizacje pozarządowe (np. fundacja) w zakresie swoich zadań statutowych (...) mogą prowadzić listy mediatorów oraz tworzyć ośrodki mediacyjne. Wpis na listę wymaga wyrażonej na piśmie zgody mediatora. Informację o listach mediatorów oraz ośrodkach mediacyjnych przekazuje się prezesowi sądu okręgowego.

Odpowiedź IOK: Nie jest wskazane, w jakiej formie prawnej ma działać CAM, możliwe jest więc utworzenie go w formie fundacji. IP będzie kontrolować działalność i przepływy finansowe takiej fundacji, założyć należy, że prowadzenie CAM – w celu zachowania tej przejrzystości – będzie jedynym zadaniem takiej fundacji, a koszty ponoszone będą dotyczyć bezpośrednio CAM.

14. Czy koszty związane z funkcjonowaniem CAM mogą być rozpisane i rozliczane przez 20 miesięcy? Czy może 14 (uwzględniając, że pierwsze 6 miesięcy to okres na przygotowania do uruchomienia CAM)? Czy może wyłącznie przez 12 miesięcy?

Odpowiedź IOK: Koszty można rozliczać przez cały okres realizacji projektu, z tym że 12 miesięcy jest w projekcie w sposób szczególny monitorowane (raporty sprawozdawcze do CAM-K, liczba mediacji); to minimalny okres działania CAM.

15. Czy panele, które muszą być zorganizowane w ramach funkcjonowania CAM, muszą trwać 1 dzień i czy oznacza to, że muszą trwać 8h?

Odpowiedź IOK: IOK nie określiła liczby godzin przy panelach dyskusyjnych, ale należałoby uznać, że w tym wypadku ich długość powinna być adekwatna do organizowanych w projekcie szkoleń (8 godzin szkoleniowych na dzień).

16. Czy można wpisać w koszty związane z organizacją szkoleń i paneli, poczęstunek kawowy i lunch dla trenerów?

Odpowiedź IOK: Co do zasady trenerzy nie są grupą wsparcia w projekcie, ale wykonawcami usług / pracownikami Beneficjenta – nie powinny być dla nich planowane tego typu formy osobnego wsparcia (tego typu koszty powinny być uwzględnione w umowach z trenerami).

17. Czy jeśli projekt ma zakładać stworzenie Centrum Arbitrażu i Mediacji, to jest możliwe zaplanowanie w budżecie projektu (k. bezpośrednie) następujących pozycji:

- wynagrodzenie dla Dyrektora oraz sekretarza CAMu,
- zakup wyposażenia centrum (szafy, biurka, komputer, laptop, drukarka, rzutnik multimedialny, itp.),
- wynajęcie/dzierżawa pomieszczeń/lokalu na funkcjonowanie CAMu,

- utworzenie strony internetowej dla CAMU (na wzór strony Lidera CAMu) oraz jej administrowanie,
- wynagrodzenie za stworzenie i opracowanie statutu/regulaminu działania CAMu itp.
- artykułów biurowych na funkcjonowanie CAMu,
- zakupu ogłoszeń w prasie w celu rozpowszechnienia informacji o utworzeniu CAMu i jego działalności?

Odpowiedź IOK: Jako koszt bezpośredni można wskazać wszystkie koszty, które są bezpośrednio związane z działalnością CAM, a zarazem spełniają pozostałe warunki określone w „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”. W tym kontekście większość wskazanych powyżej przykładowych kosztów mogłaby zostać sfinansowana w projekcie (jako koszty bezpośrednie). Zgodnie z obowiązującymi Wytycznymi (z dnia 19 lipca br.) wydatki na działania świadomościowe (m.in. kampanie informacyjno-promocyjne i różne działania upowszechniające) są niekwalifikowalne chyba, że wynikają z zatwierdzonego w danym Programie Operacyjnym typu projektu (jest to wskazane w nazwie takiego typu; natomiast konkurs wpisuje się w typ „Tworzenie Centrów Arbitrażu i Mediacji oraz standaryzacja już istniejących centrów”). Tym samym zakup ogłoszeń prasowych mógłby być finansowany jedynie z kosztów pośrednich projektu. Wyposażenie Centrum nie może przekraczać kosztów określonych w zał. 11 do Regulaminu konkursu. Jeśli chodzi o wynagrodzenia personelu, to możliwe jest finansowanie z kosztów bezpośrednich jedynie personelu CAM (osób zatrudnionych przez CAM do jego działań statutowych).

18. Dokumentacja konkursowa str. 9 pkt 3 mówi o możliwości zorganizowania szkolenia oraz studiów podyplomowych dla sędziów, urzędników i innych pracowników zatrudnionych w sądach powszechnych, prokuratorów, urzędników i innych pracowników powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury z zakresu prawa gospodarczego, mediacji w sprawach gospodarczych, informatyki śledczej, ochrona konsumenta, zwalczania i zapobiegania przestępczości gospodarczej i skarbowej, prawa dotyczącego własności intelektualnej, prawa upadłościowego. Czy w ramach potencjalnego projektu można zaplanować szkolenia tylko wymienione wyżej szkolenia (z nazwy) i mają one trwać min. 2 dni (zgodnie z wytycznymi w sprawie szkoleń)? Czy można jednak zorganizować szkolenia, które dotyczą również tematyki jak zamówienia publiczne, które narażone są na różnego rodzaju konflikty lub z prawa administracyjnego, które również swą procedurą obarczone są wieloma konfliktami interesów (mając na uwadze również wprowadzone zmiany w KPA, które mówią o przeprowadzeniu najpierw postępowania mediacyjnego przed złożeniem sprawy na drogę sądową)? Czy można wsparciem objąć

również inną grupę docelową jak przedsiębiorcy, którzy nie są świadomi często prawa i procedur postępowania mediacyjnego czy arbitrażu? Czy należy wniosek kierować tylko do wskazanej w dokumentacji grupy docelowej, tj.: sędziów, urzędników i innych pracowników zatrudnionych w sądach powszechnych, prokuratorów, urzędników i innych pracowników powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury?

Odpowiedź IOK: Na str. 9 Regulaminu konkursu wskazany jest szerszy zakresowo, określony dla POWER typ operacji, w jaki wpisuje się w konkurs: „Szkolenia oraz studia podyplomowe dla sędziów, urzędników i innych pracowników zatrudnionych w sądach powszechnych, prokuratorów, urzędników i innych pracowników powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury z zakresu prawa gospodarczego, mediacji w sprawach gospodarczych, informatyki śledczej, ochrony konsumenta, zwalczania i zapobiegania przestępczości gospodarczej i skarbowej, prawa dotyczącego własności intelektualnej, prawa upadłościowego”. Absolutnie nie oznacza to, że Wnioskodawca ma obowiązek czy nawet możliwość realizowania wszystkich wskazanych w typie operacji forma wsparcia. Typ ten dotyczy wielu różnych konkursów organizowanych w Działaniu 2.17, które w różnych zakresie się w niego wpisują. To przyjęte dla danego konkursu kryteria dostępu wskazują, co z tego szerszego typu ma i może zostać w projekcie zrealizowane. W tym przypadku kryterium nr 8 doprecyzowuje, że chodzi jedynie o szkolenia z zakresu mediacji w sprawach gospodarczych dla przedstawicieli sądownictwa (sędziów, urzędników i innych pracowników zatrudnionych w sądach powszechnych) – min. 40 osób, przedstawicieli prokuratury (prokuratorów, urzędników i innych pracowników zatrudnionych w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury) – min. 40 osób, środowiska mediatorów (mediatorów i innych pracowników centrów działających w zakresie mediacji w sprawach gospodarczych) – min. 40 osób. W uzasadnieniu do kryterium nr 8 wskazano wymogi dot. ww. szkoleń, a w załączniku do Regulaminu konkursu – ich zakres tematyczny.

19. Czy w ramach kosztów bezpośrednich można sfinansować zaangażowanie osoby odpowiedzialnej za rekrutację uczestników projektu?

Odpowiedź IOK: Koszty rekrutacji uczestników projektu co do zasady stanowią koszt pośredni projektu. Wyjątek stanowi rekrutacja wymagająca wiedzy specjalistycznej, np. w sytuacji, gdy na etapie rekrutacji weryfikowane byłyby kompetencje uczestników w formie sprawdzianu – w tym przypadku taka sytuacja nie występuje.

20. Czy aplikować mogą dwa podmioty gospodarcze w partnerstwie tj. osoba prowadząca działalność gospodarczą i spółka z o.o.?

Odpowiedź IOK: W konkursie można złożyć wniosek o dofinansowanie na projekt realizowany w partnerstwie. Zarówno lider, jak i partner/partnerzy muszą wpisywać się w określonej w Regulaminie konkursu grupę podmiotów uprawnionych do złożenia wniosku o dofinansowanie. W grupie tej wymieniono m. in. przedsiębiorców.

21. Czy aplikować może spółka prawa polskiego, której udziałowcem jest podmiot zagraniczny?

Odpowiedź IOK: Dofinansowanie mogą otrzymać tylko przedsiębiorcy zarejestrowani w Polsce. Bez znaczenia jest tu natomiast ewentualny udział kapitału zagranicznego.

22. Czy wskazany lider może musi ponosić większość wydatków? Czy proporcje te są z góry narzucone? Czy może zajść sytuacja, że to partner poniesie większość wydatków?

Odpowiedź IOK: Przypisanie wydatków do Lidera lub do Partnera określa samodzielnie wnioskodawca, nie ma tu z góry narzuconych proporcji, trzeba jednak mieć na uwadze spełnienie kryterium finansowego (dot. obrotu). Możliwe jest przypisanie większości wydatków do Partnera/Partnerów.

23. Jeśli jako koszt bezpośredni można wskazać wszystkie koszty, które są bezpośrednio związane z działalnością CAM, to czy w ramach budżetu projektu można zrefundować następujące koszty:

- dostosowanie pomieszczeń biurowych
- koszt związany z remontem i wyposażeniem pomieszczeń oraz usługę architekta?

A jeśli można, to do jakiej wysokości kwotowej czy %?

Czy można zaplanować w budżecie projektu koszt ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej dla mediatorów?

Odpowiedź IOK: Adaptacja / dostosowanie pomieszczeń w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS może być przeprowadzona wyłącznie w ramach tzw. cross-financingu i nie może przekraczać 5% wydatków kwalifikowalnych projektu na warunkach określonych w „Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”. Ponieważ jest to swoisty wyjątek w zakresie wydatków kwalifikowalnych, trzeba te wydatki bardzo szczegółowo uzasadnić i wykazać ich niezbędność (można mieć już wątpliwości, czy dla adaptacji pomieszczenia niezbędny jest architekt).

Jeśli chodzi o wydatki dot. ubezpieczenia OC mediatorów, to obowiązują tu ogólne zasady kwalifikowalności wydatków, takie jak np. ich niezbędność do realizacji celów projektu. Jeśli z przepisów czy z powszechnej praktyki wynika obowiązek ubezpieczenia mediatorów i jest to obowiązek jednostki, z którą współpracuje mediator, taki wydatek można by uznać za kwalifikowalny.

24. Czy kosztem kwalifikowanym w ramach zadania 2 może być przygotowanie i wydrukowanie poradnika/ skryptu z dobrymi praktykami będącego efektem przeprowadzonych paneli dyskusyjnych, zawierającego podstawowe dokumenty oraz wnioski z tychże paneli, w nakładzie odpowiadającym liczbie uczestników paneli i szkoleń?

Odpowiedź IOK: Taki koszt może być kosztem kwalifikowanym.

25. Czy do zadań w ramach funkcjonowania CAM – z racji lokalizacji przy granicy niemieckiej i zapotrzebowania na mediacje między firmami z dwóch stron granicy – można dodać w ramach szkoleń i paneli problematykę mediacji transgranicznych (aspekty różnic prawnych, kulturowych, językowych) i przeprowadzić wizytę studyjną w Niemczech? Czy koszty takiej wizyty można zakwalifikować w projekcie?

Odpowiedź IOK: Nie, badanie czy obserwacja dobrych praktyk funkcjonujących w innych krajach nie jest zadaniem CAM, wykracza znacznie poza założenia konkursowe, poza tym konkurs nie przewiduje komponentu ponadnarodowego.

26. Wg. instrukcji koszty cross financingu nie mogą przekroczyć 5% kosztów bezpośrednich. Czy koszt zakupu sprzętu do mediacji on-line (telekonferencyjnego – mikrofony, kamera itp.) stanowić będzie cross financing? Jak należy go zakwalifikować?

Odpowiedź IOK: Definicja cross-financingu i zakres wydatków, jakie mogą być ponoszone w ramach cross-financingu zostały przedstawione w „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” (s. 116). Należy zwrócić uwagę, że zakres wydatków kwalifikujących się do ponoszenia w ramach cross-financingu został znacznie skorygowany w stosunku do poprzedniego okresu programowania. Obecnie cross-financingiem jest jedynie: a) zakup nieruchomości, b) zakup infrastruktury, przy czym poprzez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku, c) dostosowania lub adaptacji (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń. Zakup sprzętu nie stanowi cross-financingu – należy w takim przypadku postąpić zgodnie z Wytycznymi w zakresie, w jakim regulują one zakup tzw. środków trwałych.

27. Od jakiego momentu kwalifikowane będą wydatki na wynagrodzenie Kierownika CAM w sytuacji, gdy CAM już funkcjonuje, a w ramach projektu POWER 2.17 następuje jego standaryzacja? Czy tym momentem jest moment rozpoczęcia projektu czy moment zakończenia etapu dostosowania do standardów (standaryzacji)?

Odpowiedź IOK: Moment standaryzacji należy uznać za moment uruchomienia CAM w projekcie – od tego momentu kwalifikowalne są wynagrodzenia personelu CAM.

28. Czy kosztem bezpośrednim mogą być koszty prowadzenia działalności punktów podawczo-informacyjnych w miastach oddalonych od siedziby CAM w ośrodkach skupiających/zrzeszających dużą liczbę przedsiębiorców (np. w izbach gospodarczych, parkach technologicznych), które odpowiadałyby za m.in. udostępnianie dokumentów, najem pomieszczeń na prowadzenie mediacji, informowanie o przebiegu postępowania.

Odpowiedź IOK: Proszę pamiętać, że zgodnie z Regulaminem konkursu prowadzenie mediacji poza siedzibą CAM stanowi pewien wyjątek. Nie jest dopuszczalne utworzenie filii CAM (rozumianej jako de facto drugie Centrum działające w innym mieście niż wojewódzkie). Chodzi raczej o umożliwienie przeprowadzenia mediacji "w terenie". Należy więc ograniczać rozwiązania polegające na tworzeniu infrastruktury takiej "filii", zatrudniania dodatkowego personelu obsługowego do takiej jednostki (powinien zajmować się tym co do zasady personel CAM).

29. Czy kosztem bezpośrednim może być najem pomieszczeń na prowadzenie mediacji?

Odpowiedź IOK: Koszt taki może być wykazany jako koszt bezpośredni.

30. Czy w ramach kosztów bezpośrednich można rozliczyć szkolenie dla mediatorów, dotyczące wdrażanego regulaminu funkcjonowania CAM?

Odpowiedź IOK: Taki koszt wpisuje się w katalog kosztów bezpośrednich, ale musiałby być bardzo dobrze uzasadniony (trudno na podstawie przekazanych informacji przesądzić wynik oceny tego kosztu). Dlaczego mediatorzy potrzebowaliby takiego przeszkolenia, skoro po prostu mogą otrzymać regulamin do zapoznania się?

31. Czy kosztem bezpośrednim będzie konferencja otwierająca działalność CAM?

Odpowiedź IOK: Zgodnie z obowiązującymi "Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020" wydatki na działania świadomościowe (m.in. kampanie informacyjno-promocyjne i różne działania upowszechniające) są niekwalifikowalne chyba, że wynikają z zatwierzonego w danym Programie Operacyjnym typu projektu (jest to wskazane w nazwie takiego typu; natomiast konkurs wpisuje się w typ „Tworzenie Centrów Arbitrażu i Mediacji oraz standaryzacja już istniejących centrów”). Wszelkie konferencje otwierające / podsumowujące o charakterze informacyjno-promocyjnym stanowią koszty pośrednie projektu.

32. Czy podmiot realizujący projekt może wyłonić (w drodze konkurencyjności) na stanowisko Dyrektora CAM oraz Prezesa CAM osoby, które prowadzą działalność gospodarczą i będą rozliczać się na podstawie faktury VAT?

Odpowiedź IOK: Zasada konkurencyjności pozwala na wyłonienie wykonawców usługi, którymi mogą być zarówno osoby fizyczne (angażowanie na podstawie umów cywilnoprawnych), jak i prowadzące własną działalność gospodarczą. Natomiast muszą być spełnione warunki kwalifikowania zamówienia jako usługi (czyli wykluczone tu są sytuacje, gdy dana „usługa” będzie miała znamiona stosunku pracy).

Rozliczanie następuje na podstawie dokumentu księgowego właściwego dla danego podmiotu (rachunku lub faktury).

33. Czy w sytuacji istniejących CAM (standaryzacji w ramach projektu):

1. wartość bazowa wskaźnika O przy wskaźniku "Liczba Centrów Arbitrażu i Mediacji funkcjonujących przez 2 lata po zakończeniu realizacji projektu na podstawie jednolitych standardów działania" powinna wynosić 1?

2. wartość bazowa wskaźnika O przy wskaźniku "Liczba nowoutworzonych lub istniejących Centrów Arbitrażu i Mediacji dofinansowanych ze środków EFS" powinna wynosić 1?

Odpowiedź IOK: Wartość bazowa pierwszego wskaźnika powinna wynosić 0, drugiego – 1.

34. Czy wskaźnik produktu "Liczba mediatorów, którzy otrzymali wsparcie szkoleniowe lub uczestniczyli w studiach podyplomowych z zakresu prowadzenia mediacji gospodarczych" odpowiada działaniu polegającemu na przeprowadzeniu szkoleń z zakresu mediacji w sprawach gospodarczych dla środowiska mediatorów (mediatorów i innych pracowników centrów działających w zakresie mediacji w sprawach gospodarczych) – min. 40 osób czy należałoby, za wskaźnikiem dotyczącym pracowników wymiaru sprawiedliwości, przyjąć wskaźnik: "Liczba przedstawicieli środowiska mediatorów objętych wsparciem szkoleniowym z zakresu prawa cywilnego i gospodarczego"?

Odpowiedź IOK: Wskaźnik "Liczba mediatorów, którzy otrzymali wsparcie szkoleniowe lub uczestniczyli w studiach podyplomowych z zakresu prowadzenia mediacji gospodarczych" to nowy wskaźnik PO WER, wprowadzony do Programu już po ogłoszeniu konkursu nr POWR.02.17.00-IP.04-00-001/18 „Centra Arbitrażu i Mediacji”. Jak najbardziej zalecamy stosowanie tego wskaźnika zamiast wskaźnika specyficznego dla projektu, de facto również mówiącego o liczbie przeszkolonych mediatorów.

35. Czy aplikować mogą dwa podmioty gospodarcze w partnerstwie tj. osoba prowadząca działalność gospodarczą i spółka z o.o.?

Odpowiedź IOK: W konkursie można złożyć wniosek o dofinansowanie na projekt realizowany w partnerstwie. Zarówno lider, jak i partner/partnerzy muszą wpisywać się w określonej w Regulaminie konkursu grupę podmiotów uprawnionych do złożenia wniosku o dofinansowanie. W grupie tej wymieniono m. in. przedsiębiorców.

36. Czy aplikować może spółka prawa polskiego, której udziałowcem jest podmiot zagraniczny?

Odpowiedź IOK: Dofinansowanie mogą otrzymać tylko przedsiębiorcy zarejestrowani w Polsce. Bez znaczenia jest tu natomiast ewentualny udział kapitału zagranicznego.

37. Czy wskazany lider może musi ponosić większość wydatków? Czy proporcje te są z góry narzucone? Czy może zajść sytuacja, że to partner poniesie większość wydatków?

Odpowiedź IOK: Przypisanie wydatków do Lidera lub do Partnera określa samodzielnie wnioskodawca, nie ma tu z góry narzuconych proporcji, trzeba jednak mieć na uwadze spełnienie kryterium finansowego (dot. obrotu). Możliwe jest przypisanie większości wydatków do Partnera/Partnerów.

38. Czy w ramach projektu jeśli podmiot jest jednocześnie wnioskodawcą, a zarazem jednoosobową działalnością gospodarczą (przedsiębiorcą) i będzie wykonywał czynności/zadania może wystawić fakturę wewnętrzną do rozliczenia projektu w ramach realizacji zadań, z uwagi na fakt że przedsiębiorca sam ze sobą nie może zawrzeć umowy?

Odpowiedź IOK: Tak, taka forma rozliczenia jest dopuszczalna, jest to tzw. samozatrudnienie w projekcie.

39. Czy wnioskodawca/partner może samodzielnie wykonać poszczególne działania np. utworzenie podstrony Centrum i jej administrowanie lub przeprowadzenie szkoleń (oczywiście po spełnieniu przesłanek zawartych w regulaminie), czy też zleca na zewnątrz?

Odpowiedź IOK: Jak najbardziej zarówno wnioskodawca, jak i partner mogą wykonać działania projektowe „własnymi siłami”. W takim przypadku we wniosku o dofinansowanie należy zaplanować wynagrodzenia własnych pracowników, którzy te zadania wykonają. W wyjątkowych przypadkach, tj. gdy wnioskodawcą / partnerem będzie osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą, należy zaangażować ją w projekt na zasadzie tzw. samozatrudnienia (Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków). Proszę pamiętać, że wykonywanie zadań własnymi pracownikami nie zwalnia Państwa z obowiązku wskazania we wniosku rynkowej stawki wynagrodzenia (zalecane jest tu przeprowadzenie rozeznania rynku). Należy również pamiętać o zakazie angażowania pracowników partnera przez lidera i na odwrót.

40. Szczegółowe pytania dot. narzędzia informatycznego, a wpływające na wartość szacunkową przy składaniu wniosku:

1. Jakie są założenia oraz jak będą wyglądały uprawnienia redakcyjne ograniczone wyłącznie do podstrony danego wojewódzkiego CAM?
2. Czy jedyną integracją z portalem będzie wymienione w „Funkcjonalności i zawartość” pkt. 14 „link do stron /portali poszczególnych CAM-ów i innych ośrodków mediacji”?
3. Czy będzie jakaś odrębna specyfikacja wymagań technicznych do składanego projektu?

Odpowiedź IOK: Jeśli chodzi o narzędzie informatyczne: na pewno nie otrzymacie Państwo odrębnej specyfikacji technicznej dla projektów w konkursie „Centra Arbitrażu i Mediacji” – w przeciwnym razie stanowiłaby ona załącznik do Regulaminu konkursu. Stronę internetową Państwa CAMu (podstronę narzędzia) redagują Państwo samodzielnie, a najprawdopodobniej jedynym sposobem jej integracji z pozostałymi stronami będzie olinkowanie. W zakresie funkcjonalności samego narzędzia prosimy jednak o kontakt ze zleceniodawcą narzędzia – Konfederacją Lewiatan.

- 41. Czy w ramach paneli dyskusyjnych można ustalić wynagrodzenie dla panelistów? Nasz pomysł na te panele obejmuje grupę uczestników - zgodnie z wytycznymi - po 5 osób z 5 różnych grup beneficjentów oraz moderatora/ eksperta dla każdego panelu, którzy dyskutować będą na 4 różne zakresy tematyczne podczas każdego z 4 paneli. Efektem tychże dyskusji eksperckich będzie publikacja zawierające dobre praktyki oraz zestaw dokumentacji oraz przepisów prawnych z poszczególnych obszarów.**

Z informacji o konkursie należy wnioskować, że panele nie mają mieć formy konferencji skupiającej szerokie grono odbiorców (paneliści plus „widownia” zainteresowana mediacjami i ich promocją), a raczej merytorycznej dyskusji eksperckiej w dość wąskim gronie.

Czy takie ww. koszty można uznać za kwalifikowalne?

Odpowiedź IOK: To prawda – panele są ograniczone do ich uczestników i moderatora. Na pewno można zaplanować wynagrodzenie dla moderatora, co do uczestników – byłoby to możliwe, jeśli bez takiego wynagrodzenia nie udałoby się Państwu zebrać odpowiedniej grupy osób. Będą też Państwo musieli wskazać we wniosku sposób pozyskania panelistów do projektu oraz sposób ich wynagradzania, w tym wysokość przyjętej stawki. Panelistom można zapewnić wyżywienie czy zwroty kosztów dojazdu.

42. Czy wystarczające jest spełnienie przez Wnioskodawcę kryterium dostępu, poprzez wskazanie we wniosku o dofinansowanie skrupulatnie opisanego doświadczenia wraz z opisem spraw mediacyjnych zrealizowanych, dokumentując posiadany potencjał oraz dowodząc tego, że mediatorzy u danego wnioskodawcy posiadają doświadczenie polegające na przeprowadzeniu min. 10 mediacji w sprawach gospodarczych rocznie przez okres ostatnich 5 lat?

Powyższe podejście wydaje nam się racjonalne - gdyż w przeciwnym razie należałoby udowadniać doświadczenie osoby prawnej w mediacjach (czy by to było Stowarzyszenie, Fundacja, uczelnia wyższa). Jak wiemy mediacje mają to do siebie, że są przeprowadzane przez osobę fizyczną (mediatora). W pełni wystarczające wydaje się do spełnienia kryterium udokumentowanie wiedzy i praktyki zatrudnionych przez np. uczelnię pracowników.

Odpowiedź IOK: Doświadczenie wskazane w kryterium dostępu nr 1 dotyczy doświadczenia wnioskodawcy, czyli podmiotu składającego wniosek o dofinansowanie. Doświadczenie jego pracowników dla oceny spełnienia kryterium dostępu nr 1 może być brane pod uwagę tylko, jeśli pracownicy świadczyli usługi mediacyjne w związku ze swoim zatrudnieniem. Dla oceny spełnienia kryterium nie jest ważna liczba przeprowadzonych mediacji.

- 43. Czy wniosek o dofinansowanie przesłany za pośrednictwem systemu SOWA musi zostać podpisany podpisem kwalifikowalnym? Czy wniosek wysłany przez system SOWA nie podpisany podpisem kwalifikowalnym będzie procedowany?**

Odpowiedź IOK: IOK w Regulaminie konkursu nie wskazała, że wniosek musi być podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym, a zatem nie ma takiego wymogu (choć oczywiście zalecamy). Procedowany będzie każdy wniosek skutecznie złożony do IP za pomocą systemu SOWA.

- 44. We wniosku o dofinansowanie w sekcji IV jest pytanie o “Przewidywana liczba osób objętych wsparciem” i “Przewidywana liczba podmiotów objętych wsparciem”.**
- Czy do osób wliczamy również uczestników paneli? I co w sytuacji gdy część osób objętych szkoleniami będzie też uczestnikami paneli?
  - Czy do podmiotów wliczamy również przedsiębiorstwa objęte obowiązkowymi mediacjami w ramach projektu?

Odpowiedź IOK: Uczestnikami projektu są tylko osoby objęte wsparciem w projekcie, a zgodnie z założeniami konkursu wsparcie bezpośrednio dotyczy tylko uczestników szkoleń. Te osoby będą później wykazywane we wnioskach o płatność w module „Uczestnicy projektów”, będą podpisywać deklaracje uczestnictwa w projekcie. Panele nie stanowią formy wsparcia dla uczestników, ale działanie merytoryczne, forum dyskusyjne mające wypracować konkretne wnioski. Możliwa jest sytuacja, gdy ta sama osoba weźmie udział i w panelu, i w szkoleniach, działania te są od siebie niezależne. Konkurs z założenia nie dotyczy wsparcia dla podmiotów.

- 45. Czy kosztem kwalifikowanym będzie wynagrodzenie mediatorów w ramach obowiązkowych mediacji w ramach projektu?**

Odpowiedź IOK: Nie, taki koszt nie jest kwalifikowalny. Niezmiennie w stosunku do obecnej praktyki za mediacje płać strony przystępujące do mediacji.

- 46. Czy osoby, które będą zatrudnione do obsługi CAM na umowę o pracę, a których sumaryczne wynagrodzenie w projekcie wyniesie więcej niż 50 000 zł, muszą być wyłaniane poprzez ogłoszenie w Bazie Konkurencyjności? Jeżeli tak, czy taka sama procedura obowiązuje osoby, które były zatrudnione u operatora CAM przed rozpoczęciem projektu?**

Odpowiedź IOK: Zasada konkurencyjności – podobnie jak zamówienia publiczne - dotyczy tylko usług zleconych (za takie usługi uznaje się m. in. umowy cywilnoprawne). Dla wyboru osób angażowanych na umowy o pracę nie ma zastosowania.

47. Czy kosztem kwalifikowanym może być składka na ubezpieczenie OC CAM?

Odpowiedź IOK: Aby dany wydatek mógł być kwalifikowalny, musi spełniać kilka wymogów. Jednym z nich jest jego niezbędność do realizacji działań projektowych. Jeśli Państwa zdaniem, zgodnie z istniejącą praktyką rynkową, taki wydatek jest niezbędny, proszę zaplanować go w budżecie projektu.

48. Czy ze względu na wysokość budżetu projektu, konieczne będzie przeprowadzenie zewnętrznego audytu projektu? Jeżeli tak to czy koszty takiego audytu będą uznane jako koszty kwalifikowane?

Odpowiedź IOK: Audyt projektu nie powinien być przeprowadzany.

49. Ponieważ pojawiły się skrajne rozbieżności co do interpretacji zapisów konkursowych: czy w województwie lubuskim, które formalnie ma dwa miasta wojewódzkie jest możliwość uruchomienia biur CAM w obu tych miastach? Koszty adaptacji pomieszczeń finansowane w ramach cross financingu nie przekroczą 5%, etaty osób zaangażowanych w funkcjonowanie nie będą się dublować lub będą podzielone (np. 2 x ½ etatu).

Odpowiedź IOK: W projekcie można uruchomić tylko jeden CAM: w mieście wojewódzkim rozumianym jako siedziba wojewody. Możliwe jest jednak prowadzenie postępowań mediacyjnych (ale wyłącznie postępowań mediacyjnych) „w terenie”, czyli w innym mieście w danym województwie. W związku z tym można przewidzieć w innym mieście np. wynajem pomieszczeń na konkretne mediacje, ale tworzenie dodatkowego CAM, angażującego własny personel, nie jest działaniem kwalifikowalnym w konkursie.

Pytania ze Spotkania informacyjnego dot. konkursu nr POWR.02.17.00-IP.04-00-010/17 – 6 grudnia 2017 roku
pn. „Centra Arbitrażu i Mediacji”

Pytania dotyczące kryteriów dostępu

1. Co oznacza w konkursie pojęcie sprawy gospodarcze?

Odpowiedź IOK: Pojęcie nie ma swojej definicji legalnej. Na potrzeby konkursu przyjmujemy w związku z powyższym szeroką definicję, że każda sprawa cywilna, której potencjalnie stroną jest przedsiębiorca, stanowi sprawę gospodarczą.

2. Czy kryterium dostępu dotyczące obrotu rocznego odnosi się także do parterów projektu?

Odpowiedź IOK: Tak. Zgodnie z Regulaminem konkursu wnioskodawca oraz partnerzy krajowi, ponoszący wydatki w danym projekcie EFS, muszą posiadać łączny obrót za ostatni zatwierdzony rok obrotowy zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości lub za ostatni zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy równy lub wyższy od łącznych rocznych wydatków w ocenianym projekcie i innych projektach realizowanych w ramach EFS, których stroną umowy o dofinansowanie jest instytucja, w której dokonywana jest ocena merytoryczna wniosku w roku kalendarzowym, w którym wydatki są najwyższe. W przypadku, gdy projekt trwa dłużej niż jeden rok kalendarzowy, należy wartość obrotów odnieść do roku realizacji projektu, w którym wartość planowanych wydatków jest najwyższa. Z badania tego kryterium wyłączone są jedynie jednostki sektora finansów publicznych.

3. Czy partner z większym obrotem rocznym może być gwarantem realizacji projektu dla lidera projektu?

Odpowiedź IOK: Kryterium dotyczące obrotu finansowego badane jest odrębnie dla każdego z partnerów w odniesieniu do wydatków, jaki każdy z partnerów zamierza ponieść w projekcie (wydatki do poszczególnych partnerów przypisuje się w szczegółowym budżecie projektu).

Oznacza to, że obroty lidera i partnerów nie są sumowane. Jeśli któryś z partnerów ma niższy obrót, należy przypisać mu w budżecie projektu odpowiednio niższe wydatki.

4. Jak będzie oceniane doświadczenie wnioskodawcy, w przypadku gdy w jego statucie są ujęte także inne prowadzone sprawy oprócz spraw mediacyjnych?

Odpowiedź IOK: W przekazanych dokumentach dotyczących posiadanego doświadczenia IOK będzie poszukiwać tylko danych / informacji dotyczących doświadczenia w zakresie prowadzenia mediacji w sprawach gospodarczych. Inne doświadczenie będzie pomijane.

5. Proszę o wskazanie przykładów dokumentów, które mogą być podstawą uznania w konkursie doświadczenia w przeprowadzaniu mediacji?

Odpowiedź IOK: Dokumentami potwierdzającymi posiadanie niezbędnego doświadczenia wnioskodawcy w zakresie przeprowadzania usług mediacyjnych są takie dokumenty, z których jasno wynika, iż dany podmiot w wymaganym okresie realizuje usługi mediacyjne np. statut ośrodka, referencje, protokoły z mediacji itp.

6. Czy mediacje pracownicze (np. przeprowadzane w firmie), też mogą być wliczane do mediacji stanowiących potwierdzenie posiadania odpowiedniego doświadczenia w przeprowadzaniu mediacji przez wnioskodawcę?

Odpowiedź IOK: Tak.

7. Od kiedy liczone jest trzyletnie doświadczenie w przeprowadzaniu mediacji w konkursie?

Odpowiedź IOK: Data ta powiązana jest z terminem zakończenia naboru wniosków o dofinansowanie w konkursie (22 stycznia 2018 roku). Oznacza to, że wnioskodawca powinien posiadać doświadczenie co najmniej od 22 stycznia 2015 r.

8. Jak wykazać spełnienie warunku trzyletniego doświadczenia w przeprowadzaniu mediacji, jeśli mediatorzy przeprowadzają mediację w różnych ośrodkach na terenie kraju?

Odpowiedź IOK: Wymóg posiadanego doświadczenia w przeprowadzaniu usług mediacyjnych dotyczy jednostki, która ubiega się o dofinansowanie w projekcie, a nie poszczególnych osób, których angażuje. Podstawą spełnienia warunku trzyletniego doświadczenia w przeprowadzaniu mediacji przez jednostkę może być m. in. umowa ośrodka podpisana z danym mediatorem, dokumenty finansowe tj. wystawione faktury i rachunki.

9. Czy postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji może być dokumentem potwierdzającym spełnienia warunku posiadania doświadczenia przez wnioskodawcę?

Odpowiedź IOK: Tak, jeśli będzie z niego wynikać, kto ma prowadzić mediację (wnioskodawca) oraz dokument zostanie opatrzony datą (długość wymaganego doświadczenia).

10. Jeżeli wnioskodawca o obrotach rocznych wynoszących 2 mln zł złożył dwa wnioski w konkursie w ramach odrębnych województw, to w jaki sposób rozpatrujemy przez niego spełnienie warunku zachowania rocznego obrotu w odniesieniu do pojedynczego projektu? Co, jeśli wartość obu wniosków przekracza roczne obroty?

Odpowiedź IOK: Zgodnie z Regulaminem konkursu wnioskodawca musi posiadać obrót za ostatni zatwierdzony rok obrotowy lub za ostatni zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy równy lub wyższy od łącznych rocznych wydatków w ocenianym projekcie i innych projektach realizowanych w ramach EFS, których stroną umowy o dofinansowanie jest instytucja, w której dokonywana jest ocena merytoryczna wniosku. W momencie oceny obu projektów, jeśli wnioskodawca nie ma zawartych w ramach Działania 2.17 innym umów z Ministerstwem Sprawiedliwości, obrót w każdym projekcie badany jest oddzielnie. Jeśli oba projekty zostaną zarekomendowane do dofinansowania, podpisanie umowy o dofinansowanie na pierwszy projekt uniemożliwi podpisanie umowy na projekt drugi (projekt ten nie będzie już wówczas spełniał kryterium merytorycznego).

1. Czy istniejący już CAM może złożyć wniosek w konkursie?

Odpowiedź IOK: Tak, jeśli wpisuje się w kategorii wnioskodawców, którzy mogą złożyć wniosek o dofinansowanie w konkursie. Wynika to chociażby z brzmienia przyjętego dla konkursu wskaźnika produktu „Liczba nowoutworzonych lub istniejących Centrów Arbitrażu i Mediacji dofinansowanych ze środków EFS”. W takim przypadku w projekcie nastąpi reorganizacja działania CAM.

2. Czy koszty promocji w projekcie można uznać za koszty bezpośrednie projektu?

Odpowiedź IOK: Nie. Zgodnie z obowiązującymi „Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków...” (z dnia 19 lipca br.) wydatki na działania świadomościowe (m.in. kampanie informacyjno-promocyjne i różne działania upowszechniające) są niekwalifikowalne chyba, że wynikają z zatwierdzonego w danym Programie Operacyjnym typu projektu (jest to wskazane w nazwie takiego typu; natomiast konkurs wpisuje się w typ „Tworzenie Centrów Arbitrażu i Mediacji oraz standaryzacja już istniejących centrów”).

3. Czy koszty wynagrodzenia sekretariatu w powstałym CAM można uznać za koszty bezpośrednie?

Odpowiedź IOK: Z zastrzeżeniem warunków kwalifikowalności w ramach kosztów bezpośrednich można ponosić wszelkie wydatki, które są niezbędne do funkcjonowania CAM, wiążą się bezpośrednio z jego działalnością. Jeśli sekretariat jest sekretariatem CAM, można jego koszty zaliczyć do kosztów bezpośrednich projektu.

4. Jaka jest definicja personelu projektu? Czy nie można już angażować w projekcie osób na umowy cywilno-prawne, skoro nie są one uważane za personel projektu?

Odpowiedź IOK: Zgodnie z obowiązującymi „Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków...” (z dnia 19 lipca br.) personel projektu to osoby zaangażowane do realizacji zadań lub czynności w ramach projektu na podstawie stosunku pracy, osoby samozatrudnione, osoby współpracujące w rozumieniu art. 13 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz wolontariusze wykonujący świadczenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Z powyższego wynika, że osoba zaangażowana do projektu na podstawie umowy cywilnoprawnej jest wykonawcą, a nie personelem

projektu i jako wykonawca (usługi zlecone) powinna być wskazana we wniosku o dofinansowanie. Nie oznacza to jednak, że obecnie nie można angażować do projektu osób na umowy cywilno-prawne, jeśli jest to zgodne z przepisami prawa krajowego i Wytycznymi. Osoby takie nie będą jedynie uznawane za personel projektu.

5. Czy wydatek zatrudnienia specjalisty do organizacji szkoleń można uznać jako wydatek bezpośredni w projekcie, czy jest to koszt pośredni?

Odpowiedź IOK: Z zastrzeżeniem warunków kwalifikowalności w ramach kosztów bezpośrednich można ponosić wszelkie wydatki, które są niezbędne do funkcjonowania CAM, wiążą się bezpośrednio z jego działalnością. Jeśli specjalista ds. szkoleń miałby być personelem CAM-u, zatrudnionym przez CAM do jego działań statutowych, można jego koszty zaliczyć do kosztów bezpośrednich projektu. Jeśli byłaby to osoba prowadząca rekrutację i nadzorująca / rozliczająca szkolenia prowadzone w ramach projektu, należałoby raczej uznać ją za personel zarządzający projektem, którego wynagrodzenia stanowią koszt pośredni.

6. Czy w ramach jednego projektu można zaplanować także możliwość otwarcia filii CAM w innym województwie?

Odpowiedź IOK: Nie, działalność każdego CAM powinna być ograniczona do jednego województwa. Filia w innym województwie stanowiłaby konkurencję dla realizowanego tam projektu. W ramach projektu istnieje jednak możliwość świadczenia usług mediacyjnych także poza siedzibą CAM, np. poprzez otwarcie pokoiw mediacji w innych miastach województwa, w których realizowany jest dany projekt, przy czym siedziba główna CAM musi być zlokalizowana w siedzibie tego województwa (=w mieście będącym siedzibą wojewody).

7. Czy są określone pułapy stawek wynagrodzeń dla pracowników i trenerów w projekcie?

Odpowiedź IOK: Zał. 11 *Zestawienie standardów i cen rynkowych w zakresie najczęściej finansowanych wydatków w ramach POWER* do Regulaminu konkursu określa maksymalną cenę rynkową wynagrodzenia trenera brutto za godzinę szkolenia (45 minut). W przypadku określania stawek wynagrodzeń dla innych pracowników w projekcie należy wziąć pod uwagę wartości rynkowe oraz stawki wynagrodzeń stosowane w jednostce wnioskodawcy / partnerów.

8. Czy istnieje szczegółowy wykaz wydatków, które są kwalifikowalne w projekcie?

Odpowiedź IOK: Ogólne zasady oraz ogólne kategorie kosztów, jakie mogą być ponoszone w projekcie, zostały wskazane w Regulaminie konkursu (Podrozdział III.2.1. Budżet projektu). Ponadto szczegółowe procedury dotyczące ponoszenia wydatków w projekcie zostały opisane w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków* dostępnych m.in. na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

9. Jaki jest dopuszczalny termin rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu? Kiedy i od kiedy powinien działać CAM?

Odpowiedź IOK: Zgodnie z Regulaminem konkursu okres realizacji projektu nie powinien przekraczać 20 miesięcy, a projekt rozpoczynać się później niż miesiąc od daty rozstrzygnięcia konkursu. IOK wskazał planowaną datę rozstrzygnięcia konkursu na dzień 01.03.2018 r. Zatem projekt powinien trwać nie dłużej niż 20 miesięcy od dnia 01.04.2018 roku. Uruchomienie CAM powinno nastąpić po ok. 6 miesiącach od momentu rozpoczęcia realizacji projektu. Minimalny okres funkcjonowania CAM w ramach każdego projektu powinien wynosić 12 miesięcy.

10. Od kiedy liczony jest okres zachowania trwałości projektu i ile trwa?

Odpowiedź IOK: Trwałość projektu powinna być zachowana przez okres dwóch lat od zakończenia realizacji projektu poprzez: utrzymanie działalności CAM oraz podjęcie postępowań mediacyjnych w sprawach gospodarczych, w liczbie określonej w Regulaminie konkursu, uzależnionej od lokalnej siedziby CAM. Datę zakończenia projektu wskazują Państwo w pkt. 1.7 wniosku o dofinansowanie. Od tej daty rozpoczyna się dwuletni okres trwałości.

Pytania dotyczące funkcjonowania CAM

1. Kto będzie koordynatorem narzędzia informatycznego, za którego powstanie odpowiedzialna jest Konfederacja Lewiatan?

Odpowiedź IOK: Administratorem ww. narzędzia będzie CAM-K. Pozostałych 15 wojewódzkich CAM będzie posiadało uprawnienia redakcyjne ograniczone wyłącznie do podstrony danego wojewódzkiego CAM.

2. Kto ponosi koszty tworzenia narzędzia informatycznego?

Odpowiedź IOK: Koszt utworzenia narzędzia informatycznego ponosi CAM Koordynator, czyli Konfederacja Lewiatan. Poszczególne CAM tworzą jednak własne podstrony narzędzia, a zatem powinny uwzględnić w budżecie projektu wydatki, które zapewnią utworzenie takiej podstrony oraz administrowanie i utrzymanie jej we własnym zakresie (np. aktualizowane informacji).

3. Czy dostęp do powstałego narzędzia informatycznego będzie odbywać się za pomocą odrębnego adresu internetowego?

Odpowiedź IOK: Tak.

4. Kiedy będzie gotowe narzędzie informatyczne dla mediacji w projekcie CAM-Koordynatora?

Odpowiedź IOK: Termin oddania wersji produkcyjnej narzędzia informatycznego przewidziano na 31.12.2017 r.

Pytania dotyczące szkoleń i paneli dyskusyjnych

1. Czy mediatorzy pracujący na terenie innego województwa niż w województwie, w którym powstał CAM, mogą brać udział w organizowanych przez CAM szkoleniach w ramach projektu?

Odpowiedź IOK: Nie, warunkiem udziału w szkoleniach jest zatrudnienie lub zaangażowanie zawodowe w innej formie w jednostce zlokalizowanej na terenie województwa, w którym działa uruchomione w projekcie CAM (oczywiście dany uczestnik może działać zawodowo również na terenie innego województwa). Bez znaczenia pozostaje tu miejsce zamieszkania uczestnika.

2. Czy organizowane szkolenia mogą odbywać się w weekendy?

Odpowiedź IOK: W Regulaminie konkursu nie ma żadnych wymagań w tym zakresie. Termin organizacji szkoleń powinien być w związku z powyższym dostosowany do preferencji i możliwości czasowych uczestników.

3. Czy koszt dojazdu na szkolenie jest kosztem kwalifikowanym w projekcie?

Odpowiedź IOK: Tak, warunki w tym zakresie wskazane są w załączniku nr zał. 11 do Regulaminu konkursu „Zestawienie standardów i cen rynkowych w zakresie najczęściej finansowanych wydatków w ramach POWER”.

4. Czy program dla wszystkich przeprowadzanych paneli dyskusyjnych w projekcie może być taki sam?

Odpowiedź IOK: Jest to pozostawione decyzji wnioskodawcy. Identyczny program zapewni porównywalność wyników paneli. Zróżnicowane, zależnie od potrzeb i uwarunkowań grup docelowych, powinny być natomiast programy szkoleń, przy czym programy szkoleń będą opracowane przez CAM-Koordynatora.

5. Czy w ramach realizowanego projektu można finansować studia podyplomowe?

Odpowiedź IOK: Nie. Zgodnie z kryteriami dostępu dla konkursu w projekcie nie jest możliwe uruchomienie studiów podyplomowych. Projekt wpisuje się jedynie w szerszy zakresowo typ operacji PO WER („Szkolenia oraz studia podyplomowe dla sędziów, urzędników i innych pracowników zatrudnionych w sądach powszechnych, prokuratorów, urzędników i innych pracowników powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury z zakresu prawa gospodarczego, mediacji w sprawach gospodarczych, informatyki śledczej, ochrony konsumenta, zwalczania i zapobiegania przestępczości gospodarczej i skarbowej, prawa dotyczącego własności intelektualnej, prawa upadłościowego” – kryteria dostępu wskazują, że chodzi jedynie o szkolenia oraz z jakiego zakresu tematycznego).

6. Co oznacza definicja trenera w projekcie? Czy są jakieś kryteria dostępu dotyczące trenera np. wymagane certyfikaty?

Odpowiedź IOK: Trenerami są osoby prowadzące szkolenia w projekcie. Regulamin konkursu wskazuje jedynie, że każde szkolenie w ramach zadań CAM zostanie przeprowadzone przez dwóch trenerów, spełniających łącznie następujące warunki:

- w zakresie doświadczenia trenerskiego: posiadanie 3-letniego doświadczenia w prowadzeniu szkoleń z zakresu mediacji gospodarczych,

- w zakresie doświadczenia mediatora: posiadanie 3-letniego doświadczenia w prowadzeniu mediacji w sprawach gospodarczych.

Dodatkowo trener powinien posiadać wykształcenie wyższe w obszarze realizowanego wsparcia.

7. Czy na etapie składania dokumentów w konkursie wnioskodawca musi wskazać konkretnie dane trenerów, którzy będą brać udział w realizacji projektu oraz dokumenty potwierdzające spełnienie przez nich warunku minimalnego doświadczenia?

Odpowiedź IOK: Nie. Wnioskodawca składając wniosek o dofinansowanie w konkursie dla potwierdzenia spełnienia kryterium dostępu dot. trenerów jedynie oświadcza we wniosku, iż będzie w stanie zapewnić w projekcie trenerów o wymaganym doświadczeniu. Wskazanie trenerów z imienia i nazwiska następuje tylko, jeśli wnioskodawca wskazuje ich jako swój potencjał kadrowy. W innym przypadku Wnioskodawca, angażując trenerów, będzie musiał zweryfikować posiadane przez nich doświadczenie i na tym etapie (angażowania) zebrać w dokumentacji projektowej dokumenty poświadczające to doświadczenie.

Pytania dotyczące doświadczenia mediatorów

1. Czy w Regulaminie konkursie została wskazana określona minimalna liczba mediatorów biorących udział w projekcie?

Odpowiedź IOK: Nie. Powinna to być taka liczba, jaka na podstawie posiadanego przez wnioskodawcę doświadczenia powinna pozwolić na zapewnienie sprawnej obsługi prowadzonych w CAM postępowań mediacyjnych.

2. Czy w szkoleniach mogą brać udział już aktywni mediatorzy? Czy projekt skierowany jest tylko do przyszłych mediatorów?

Odpowiedź IOK: W projekcie jako jego uczestnicy powinni brać udział już działający mediatorzy, ponieważ zgodnie z Regulaminem konkursu szkolenia powinny być kierowane do mediatorów i innych pracowników centrów działających w zakresie mediacji w sprawach gospodarczych. Wykluczeni są więc przyszli mediatorzy, ale jak najbardziej mogą to być mediatorzy, którzy już prowadzą postępowania mediacyjne w innym przedmiocie i chcieliby przeszkolić się w zakresie mediacji w sprawach gospodarczych.